

ZAKON
O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O SLOBODI
KRETANJA SA LIČNIM KARTAMA NA ZAPADNOM
BALKANU

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu, potpisan u Berlinu, dana 3. novembra 2022. godine, na engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma, u originalu na engleskom jeziku i prevodu na srpski jezik, glasi:

**THE AGREEMENT
ON FREEDOM OF MOVEMENT WITH IDENTITY CARDS
IN THE WESTERN BALKANS**

The Representatives of Albania, Bosnia and Herzegovina, Kosovo*, Montenegro, North Macedonia and Serbia (hereinafter referred to as “the Parties” and individually as “the Party”)

GUIDED by the EU law principles, European values and good EU practice to further improve cooperation and strive to mutually facilitate travel conditions and good relations by simplifying the administrative procedure for entry, transit, exit and short stay of the natural persons/holders of ID cards within the Western Balkans;

EXPRESSING willingness for strengthening regional cooperation and mutual understanding, contributing to economic development and increasing economic growth, investments and employment in the Western Balkans;

CONSIDERING the importance of the free movement of natural persons/holders of ID cards to ensure progress and economic prosperity to a strong and thriving Western Balkans, by providing an indispensable contribution to the European perspective of the region;

BEARING IN MIND the Conclusions adopted by the leaders under the framework of the Berlin Process, by highlighting the vision of prosperity for people of the Western Balkans to enjoy the same freedoms as European citizens;

TAKING INTO CONSIDERATION the Western Balkans Leaders Declaration on the Common Regional Market – A catalyst for deeper regional economic integration and a stepping stone towards the EU Single Market, adopted at the Summit, of the Western Balkans leaders under the framework of the Berlin Process, held in Sofia on 10 November 2020;

CONVINCED that regional cooperation will contribute to building societies based on democracy, rule of law and respect for human rights;

CONSIDERING the importance the Parties attach to combating organized crime, corruption and to strengthening regional cooperation;

RECOGNIZING that all Parties are on the European path and that this regional cooperation does not intend to duplicate or substitute the EU and that this agreement does not need institutions that issue legislation;

Have hereby agreed as follows:

* This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of independence

GENERAL PROVISIONS

Article 1

(I) This Agreement prescribes the same conditions on entry, transit, exit and short stay of the natural persons/holders of ID cards.

(II) Natural persons/holders of ID cards to which this Agreement applies shall have, for the period specified by this Agreement, the right to enter, transit, exit and short stay in any of the Parties.

(III) This Agreement applies only to natural persons/holders of ID cards of the Parties and it does not apply to natural persons/holders of ID cards not participating in this Agreement who have regulated stay in one of the Parties.

(IV) Without prejudice to paragraph I of this Article, persons under the age of 16 years have the right to enter, transit, exit and short stay in any of the Parties according to the relevant legislation.

DEFINITIONS

Article 2

The following terms shall be used for this Agreement:

- 1) "Natural Person/holder of ID card" – a natural person who holds an identity card of one of the Parties;
- 2) "Legislation of the Parties and administrative measures"– relevant laws and other regulations which are in force in respective Parties;
- 3) "Identity card" – valid identity card with a machine-readable zone with at least 90 days validity, after the intended date of departure from the respective receiving Party;
- 4) "Receiving Party"– a Party into which a person with an identity card enters (land, sea or air traffic), transits or stays for a short stay as considered by this Agreement;
- 5) "Short stay" - not more than 90 days in any 180 days period which entails considering 180 days preceding each day of stay.

ENTRY, TRANSIT, EXIT AND SHORT STAY

Article 3

(I) The Parties shall guarantee that the natural person/holder of ID card has the right to enter, transit, exit and short stay in any of the Parties according to the provisions laid down in this Agreement.

(II) No entry, transit and exit visa or equivalent formality shall be imposed on a person to whom paragraph I of this article applies.

(III) This Agreement is without prejudice to and shall not derogate any previous arrangement, practices or agreement between two or more Parties that is more beneficial to natural persons/holders of ID cards and does not provide an obstacle for the establishment of any such further arrangement or agreement.

Article 4

(I) A natural person/holder of ID card has the right to enter into, transit, or short stay within another Party if:

- 1) She/he has a valid identity card. In a justified case of emergency, as stipulated in the receiving Party's relevant legislation, this obligation may be waived;
- 2) She/he has no entry ban issued by one of the Parties;
- 3) She/he is not considered to be a threat to public order, security, or public health as well as other reasons under the relevant regulations of the receiving Party;

(II) Standardisation of electronic reading of an identity card and recording of data shall be carried out according to the receiving Party's legislation.

Article 5

Each Party shall reserve the right to refuse entry and revoke the transit or short stay according to the grounds foreseen in Article 4, paragraph I.

Article 6

(I) The Parties will exchange specimens of identity cards not later than 30 days after this Agreement is signed, through the Depository of the Agreement.

(II) In the event of modification, revocation or introduction of new types of identity cards, the Parties will submit specimens through the Depository not later than 30 days after the introduced modification and provide the necessary information about the conditions of their use relevant to the application of this Agreement.

Article 7

In case of loss of an identity card, its holder will be enabled to leave the receiving Party with the adequate travel documents issued by competent authorities.

COMMISSION

Article 8

A Commission shall be established and tasked with organising, coordinating and monitoring activities related to the implementation and application of this Agreement.

Article 9

- (I) The Commission shall be composed of two representatives of each Party.
- (II) The work of the Commission will be coordinated by the Regional Cooperation Council (RCC).
- (III) The Commission will approve its rules of procedure upon its establishment.

Article 10

- (I) The Commission shall meet at least once a year and shall report every six months to the Parties about the implementation and application of this Agreement.
- (II) The Commission shall also meet upon the request of one of the Parties.
- (III) All the decisions of the Commission shall be made by consensus of all Parties.

TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 11

- (I) This Agreement shall be amended only with the consent of all Parties subject to the same procedure necessary to conclude this Agreement.
- (II) All additional questions, needed to be resolved for the implementation and application of this Agreement shall be regulated through protocols discussed and agreed upon by the Commission established according to Article 8.

Article 12

The Parties agree that any disputes arising from the implementation and application of this Agreement shall be discussed within the Commission established according to Article 8.

ENTRY INTO FORCE

Article 13

- (I) This Agreement is subject to ratification, acceptance, or approval according to the requirements foreseen by the relevant legislation of the Parties. Formal notice of ratification, acceptance, or approval shall be deposited with the Depositary according to paragraph IV of this article.

(II) This Agreement shall enter into force on the thirtieth (30th) day upon the deposition of the third formal notice of ratification, acceptance, or approval for those Parties that have deposited their formal notice of ratification, acceptance, or approval.

(III) For each Party depositing its formal notice of ratification, acceptance, or approval after the date of the deposition of the third formal notice of ratification, acceptance or approval, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the day on which this Party deposits its formal notice of ratification, acceptance, or approval.

(IV) North Macedonia shall act as Depositary and shall notify all Parties of any notification received according to this Article and any other act or notification relating to this Agreement.

Article 14

If one Party withdraws from this Agreement, it shall cease to be effective only for that Party within 30 days from the date of delivery of notification thereof to the Depositary.

Article 15

The Agreement is drawn up in the English language in one original version, which will remain in the possession of the Depositary. Each Party will receive one verified copy of the Agreement.

Done at Berlin on 3/11 2022

**SPORAZUM
O SLOBODI KRETANJA SA LIČNIM KARTAMA
NA ZAPADNOM BALKANU**

Predstavnici Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova*, Crne Gore, Severne Makedonije i Srbije (u daljem tekstu: Strane i pojedinačno: Strana)

VOĐENI načelima prava EU, evropskim vrednostima i dobrom praksom EU u cilju daljeg unapređenja saradnje i nastojeći da međusobno olakšaju uslove putovanja i dobre odnose tako što će pojednostaviti administrativne procedure za ulazak, tranzit, izlazak i kratkotrajni boravak fizičkih lica/imalaca ličnih karata na Zapadnom Balkanu,

IZRAŽAVAJUĆI spremnost za jačanje regionalne saradnje i međusobnog razumevanja, koje doprinosi ekonomskom razvoju i povećanju ekonomskog rasta, investicija i zapošljavanja na Zapadnom Balkanu,

UZIMAJUĆI U OBZIR značaj slobodnog kretanja fizičkih lica/imalaca ličnih karata za napredak i ekonomski prosperitet na snažnom i naprednom Zapadnom Balkanu pružanjem neophodnog doprinosa evropskoj perspektivi regiona,

IMAJUĆI U VIDU Zaključke koje su usvojili lideri u okviru Berlinskog procesa, naglašavajući viziju prosperiteta u kojoj ljudi sa Zapadnog Balkana uživaju iste slobode kao i evropski građani,

UZIMAJUĆI U OBZIR Deklaraciju lidera Zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu - stabilan osnov za dublju regionalnu ekonomsku integraciju i put ka jedinstvenom tržištu EU, usvojenu na Samitu lidera Zapadnog Balkana u okviru Berlinskog procesa, održanom 10. novembra 2020. godine u Sofiji,

UVERENI da će regionalna saradnja doprineti izgradnji društava zasnovanih na demokratiji, vladavini prava i poštovanju ljudskih prava,

UZIMAJUĆI U OBZIR značaj koji Strane pridaju borbi protiv organizovanog kriminala, korupciji i jačanju regionalne saradnje,

UVIĐAJUĆI da su sve Strane na evropskom putu i da ova regionalna saradnja nema nameru da duplira ili zameni EU i da ovom sporazumu nisu potrebne institucije koje donose zakone,

* Ovaj naziv ne dovodi u pitanje stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom SBUN 1244/1999 i Mišljenjem MSP o proglašenju nezavisnosti Kosova.

Sporazumeli su se o sledećem:

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(I) Ovim sporazumom propisuju se uslovi za ulazak, tranzit, izlazak, i kratkotrajni boravak fizičkih lica/imalaca ličnih karata.

(II) Fizička lica/imaoci ličnih karata na koje se odnosi ovaj sporazum imaju, u periodu koji je određen ovim sporazumom, pravo ulaska, tranzita, izlaska i kratkotrajnog boravka u bilo kojoj od Strana.

(III) Ovaj sporazum se odnosi samo na fizička lica/imaoce ličnih karata Strana i ne odnosi se na fizička lica/imaoce ličnih karata koji ne učestvuju u ovom sporazumu, a imaju regulisan boravak u jednoj od Strana.

(IV) Ne dovodeći u pitanje stav I ovog člana, lica mlađa od 16 godina imaju pravo ulaska, tranzita, izlaska i kratkotrajnog boravka u bilo kojoj od Strana u skladu sa relevantnim zakonodavstvom.

DEFINICIJE

Član 2.

Za potrebe ovog sporazuma koriste se sledeći termini:

- 1) „Fizičko lice/imalac lične karte“ – fizičko lice koje poseduje ličnu kartu jedne od Strana;
- 2) „Zakonodavstvo Strana i administrativne mere“ – relevantni zakoni i drugi propisi koji su na snazi u svakoj od Strana;
- 3) „Lična karta“ – važeća lična karta sa mašinski čitljivom zonom sa rokom važenja od najmanje 90 dana nakon predviđenog datuma odlaska iz Strane prijema;
- 4) „Strana prijema“ – Strana u koju lice sa ličnom kartom ulazi (koristeći kopneni, morski ili vazdušni saobraćaj), kroz koju prolazi ili u kojoj kratkotrajno boravi u smislu ovog sporazuma;
- 5) „Kratkotrajni boravak“ - ne više od 90 dana u bilo kom periodu od 180 dana, s tim da se u obzir uzima period od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka.

ULAZAK, TRANZIT, IZLAZAK I KRATKOTRAJNI BORAVAK

Član 3.

(I) Strane garantuju da fizičko lice/imalac lične karte ima pravo ulaska, tranzita, izlaska i kratkotrajnog boravka u bilo kojoj od Strana u skladu sa odredbama ovog sporazuma.

(II) Za lice iz stava I ovog člana ne važi obaveza posedovanja ulazne, tranzitne i izlazne viza ili ekvivalentna formalnost.

(III) Ovaj sporazum ne dovodi u pitanje i ne umanjuje značaj bilo kog prethodnog aranžmana, prakse ili sporazuma između dve ili više Strana koji je korisniji za fizička lica/imaoce ličnih karata i ne predstavlja prepreku za uspostavljanje takvog daljeg aranžmana ili sporazuma.

Član 4.

(I) Fizičko lice/imalac lične karte ima pravo ulaska, tranzita ili kratkotrajnog boravka u bilo kojoj od Strana pod uslovom da:

1) ima važeću ličnu kartu. U opravdanom slučaju koji zahteva hitnost, kao što je predviđeno relevantnim zakonodavstvom Strane prijema, ova obaveza se može zanemariti;

2) nema zabranu ulaska koju je izdala jedna od Strana;

3) ne predstavlja pretnju po javni poredak, bezbednost ili javno zdravlje, ni iz drugih razloga shodno relevantnim propisima Strane prijema;

(II) Standardizacija elektronskog očitavanja lične karte i evidentiranja podataka vrši se u skladu sa zakonodavstvom Strane prijema.

Član 5.

Svaka Strana zadržava pravo da odbije ulazak i uskrati tranzit ili kratkotrajni boravak u skladu sa razlozima koje predviđa član 4. stav I.

Član 6.

(I) Strane će razmeniti uzorke ličnih karata najkasnije u roku od 30 dana nakon potpisivanja ovog sporazuma preko depozitara Sporazuma.

(II) U slučaju izmene, ukidanja ili uvođenja novih vrsta ličnih karata, Strane će najkasnije 30 dana od nastale izmene preko depozitara dostaviti uzorke i pružiti potrebne informacije o uslovima njihove upotrebe koji su od značaja za primenu ovog sporazuma.

Član 7.

U slučaju gubitka lične karte, njenom imaocu će biti omogućeno da napusti Stranu prijema sa odgovarajućim putnim ispravama koje izdaju nadležni organi.

KOMISIJA

Član 8.

Osniva se Komisija sa zadatkom da organizuje, vrši koordinaciju i prati aktivnosti u vezi sa sprovođenjem i primenom ovog sporazuma.

Član 9.

- (I) Komisija se sastoji od dva predstavnika svake Strane.
- (II) Radom komisije će koordinirati Regionalni savet za saradnju (RCC).
- (III) Nakon formiranja, komisija će doneti svoj poslovnik.

Član 10.

- (I) Komisija se sastaje najmanje jednom godišnje i svakih šest meseci izveštava Strane o sprovođenju i primeni ovog sporazuma.
- (II) Komisija se sastaje i na zahtev jedne od Strana.
- (III) Sve odluke Komisije donose se konsenzusom svih Strana.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11.

(I) Ovaj sporazum se menja i dopunjava samo uz saglasnost svih Strana i u skladu sa procedurom koja je neophodna za zaključivanje ovog sporazuma.

(II) Sva dodatna pitanja koja je potrebno rešiti radi sprovođenja i primene ovog sporazuma regulišu se protokolima koje razmatra i dogovara Komisija formirana u skladu sa članom 8.

Član 12.

Strane su saglasne da se o svim sporovima koji nastanu u vezi sa sprovođenjem i primenom ovog sporazuma raspravlja u okviru Komisije formirane u skladu sa članom 8.

STUPANJE NA SNAGU

Član 13.

(I) Ovaj sporazum podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju u skladu sa uslovima koje predviđa relevantno zakonodavstvo Strana. Zvanično obaveštenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju deponuje se kod depozitara u skladu sa stavom IV ovog člana.

(II) Ovaj sporazum stupa na snagu tridesetog (30) dana nakon deponovanja trećeg zvaničnog obaveštenja o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju za Strane koje su deponovale svoje zvanično obaveštenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju.

(III) Za svaku Stranu koja deponuje svoje zvanično obaveštenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju nakon datuma deponovanja trećeg zvaničnog obaveštenja o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, ovaj sporazum stupa na snagu tridesetog dana od dana kada ta Strana deponuje svoje zvanično obaveštenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju.

(IV) Severna Makedonija ima ulogu depozitara i obaveštava sve Strane o svakom obaveštenju primljenom u skladu sa ovim članom i bilo kojim drugim aktom ili obaveštenjem u vezi sa ovim sporazumom.

Član 14.

Ukoliko jedna Strana istupi iz ovog sporazuma, on prestaje da bude na snazi samo za tu Stranu u roku od 30 dana nakon što se obaveštenje o tome dostavi depozitaru.

Član 15.

Sporazum se sastavlja na engleskom jeziku u jednoj originalnoj verziji, koja će ostati u posedu depozitara. Svaka Strana će dobiti po jednu overenu kopiju Sporazuma.

Sačinjeno u Berlinu, dana 3/11 2022

Član 3.

Prilikom potpisivanja Sporazuma o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu, Republika Srbija je podnela depozitaru Izjavu, koja u originalu na engleskom jeziku i prevodu na srpski jezik glasi:

„Taking into consideration that the territory of Kosovo and Metohija is a part of the Republic of Serbia which is under international administration in accordance with

the United Nations Security Council Resolution 1244 (1999), the signing of and the subsequent expression of consent to be bound by the Agreement on Freedom of Movement with Identity Cards in the Western Balkans, by the Republic of Serbia, cannot be interpreted as a recognition of the purported independence of Kosovo*, nor does it create between the Republic of Serbia and Kosovo* a treaty relation within the meaning of the Vienna Convention on Law of Treaties (1969), which regulates the conclusion and application of treaties between states.

The conclusion and the application of the Agreement on Freedom of Movement with Identity Cards in the Western Balkans by no means prejudice the issue of the status of Kosovo*, or the competences and powers of the Special Representative of the UN Secretary General and KFOR in accordance with the UN Security Council Resolution 1244 (1999) and the Constitutional Framework for Provisional Self-Government in Kosovo (UNMIK Regulation 2001/9 of 15 May 2001).

No action taken by the Provisional Self-Government in Kosovo* in the course of the conclusion and the application of this Agreement can be considered valid if it exceeds the competences of the Provisional Self-Government in Kosovo* or if it impinges on the competences and powers reserved for the Special Representative of the UN Secretary General, as defined by the UN Security Council Resolution 1244 (1999) and the Constitutional Framework for Provisional Self-Government in Kosovo.

*This designation is without prejudice to position on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of independence.“

„Budući da je teritorija Kosova i Metohije u sastavu Republike Srbije i da se na osnovu Rezolucije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 (1999) nalazi pod međunarodnom upravom, potpisivanje i pristanak Republike Srbije da bude obavezana Sporazumom o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu ne može se tumačiti kao priznavanje navodne nezavisnosti Kosova*, niti se time između Republike Srbije i Kosova* formira ugovorni odnos u smislu Bečke konvencije o ugovornom pravu (1969) kojom je regulisano zaključivanje i sprovođenje ugovora između država.

Zaključivanjem i sprovođenjem Sporazuma o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu se ni na koji način ne dovodi u pitanje status Kosova* kao ni nadležnosti i ovlašćenja Specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN i KFOR-a u skladu sa Rezolucijom Saveta bezbednosti UN 1244 (1999) i Ustavnim okvirom za privremenu samoupravu na Kosovu (Uredba UNMIK br. 2001/9 od 15. maja 2001. godine).

Nijedna radnja koju Privremene institucije samouprave sa Kosova* preduzmu prilikom zaključivanja i sprovođenja ovog Sporazuma ne može se smatrati validnom ukoliko prekoračuje okvire ovlašćenja Privremenih institucija samouprave sa Kosova* ili zadire u nadležnosti ili ovlašćenja koja su rezervisana za Specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN kako je određeno Rezolucijom Saveta bezbednosti UN 1244 (1999) i Ustavnim okvirom za privremenu samoupravu na Kosovu. ”

* Ovaj naziv ne dovodi u pitanje stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 (1999) i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o proglašenju nezavisnosti Kosova.“

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Ustavni osnov za donošenje Zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, prema kojoj je u nadležnosti Narodne skupštine da potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. Razlozi za potvrđivanje Sporazuma

Sporazum o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu potpisan je u Berlinu, dana 3. novembra 2022. godine, u okviru Berlinskog procesa. Potpisan je na osnovu Zaključka Vlade Republike Srbije o utvrđivanju Osnove za zaključivanje Sporazuma o slobodi kretanja sa ličnim kartama na Zapadnom Balkanu kojim je usvojen tekst Sporazuma i ovlašćena predsednica Vlade Republike Srbije Ana Brnabić za potpisivanje.

Stupanje na snagu Sporazuma i njegova primena predstavljaju osnovu za unapređenje regionalne ekonomske saradnje, olakšavanjem uslova putovanja kroz pojednostavljivanje administrativnih procedura za ulazak, tranzit, izlazak i kratkotrajni boravak fizičkih lica/imalaca lične karte na Zapadnom Balkanu. Takođe, stupanje na snagu Sporazuma doprineće povećanoj investicionoj privlačnosti i konkurentnosti tržišta regiona, budući da uspostavljanje zajedničkog regionalnog tržišta, zasnovanog na pravilima i standardima Evropske unije, predstavlja korak ka punopravnom članstvu u Evropsku uniju i ovaj proces će se odvijati uporedo sa ubrzanom integracijom i postepenim uključivanjem u Jedinstveno tržište Evropske unije.

Potvrđivanjem Sporazuma omogućuje se njegovo stupanje na snagu, kako je predviđeno članom 13. Sporazuma.

Saglasno članu 13. Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Službeni glasnik RS”, broj 32/13) Ministarstvo spoljnih poslova pokreće postupak potvrđivanja navedenog sporazuma.

III. Ocena potrebnih finansijskih sredstava za sprovođenje zakona

Za sprovođenje predmetnog sporazuma nije potrebno obezbediti sredstva iz budžeta Republike Srbije sa razdela 15 - Ministarstvo unutrašnjih poslova.